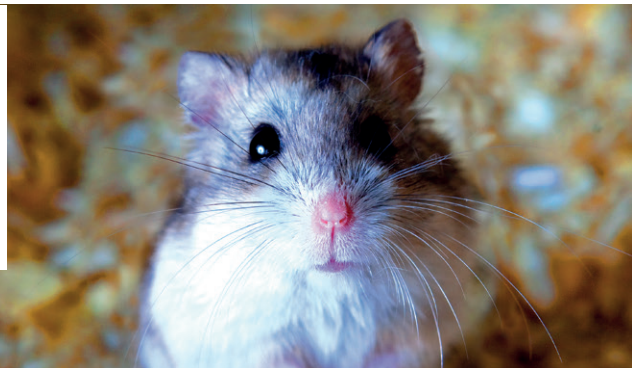

LESBRIEF 1:

Knaagdieren

LESDOEL:

Je weet hoe knaagdieren leven en hoe je ze als huisdier kan houden. De lesbrief gaat over ratten, muizen en hamsters.

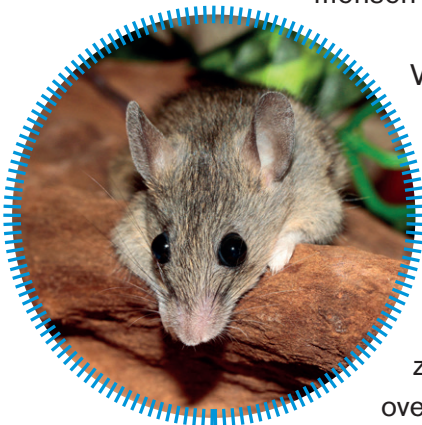
Wat is een knaagdier?

Een knaagdier is een klein zoogdier waarbij de tanden altijd door blijven groeien. Deze dieren moeten altijd kunnen knagen, anders worden de tanden te lang, wat veel pijn doet en problemen veroorzaakt.

Knaagdieren kennen we als huisdier, plaagdier en wild dier. Denk maar eens aan ratten.

Ratten en Muizen

Ratten zijn knaagdieren en hebben hele sterke tanden, ze kunnen zelfs makkelijk door hout en plastic heen knagen! Ze komen, net als muizen, bijna overal ter wereld in het wild voor. Dat komt omdat ze de mensen achterna reizen op zoek naar makkelijk eten, zie het maar alsof ze een reizende snackbar volgen. Waar mensen zijn, is eten.

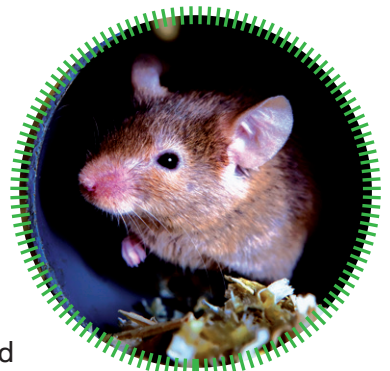
Veel mensen vinden het toch niet zo fijn als ze wilde ratten of muizen tegenkomen. Ze vinden ze vies, ze kunnen ziektes overbrengen en knagen alles stuk. Tel daarbij op hun snelle voortplanting en de

vele nakomelingen en je begrijpt, dat kan een probleem worden. Maar dat gebeurt alleen als de diertjes makkelijk bij ons eten kunnen komen. Als je het bijvoorbeeld niet goed opbergt kunnen de dieren dat lekkers natuurlijk niet laten liggen. Altijd je eten netjes opruimen dus!

Als huisdier vinden we muizen en ratten vooral leuk omdat ze heel actief zijn. Ze spelen, klimmen en rennen graag, wat natuurlijk heel leuk is als huisdier. Je kan je rat bijvoorbeeld leren op je schouder te zitten.

Muizen worden eigenlijk nooit tam, ze blijven niet op je arm of hand zitten zoals een tamme rat, maar kruipen overal in en verstoppen zich.

Ratten en muizen zijn sociale dieren, dat betekent dat ze een soortgenootje nodig hebben om zich goed te voelen. Zorg er wel altijd voor dat je twee mannetjes of twee vrouwtjes hebt die elkaar mogen, anders heb je voor je het weet honderd muizen!

Hamsters

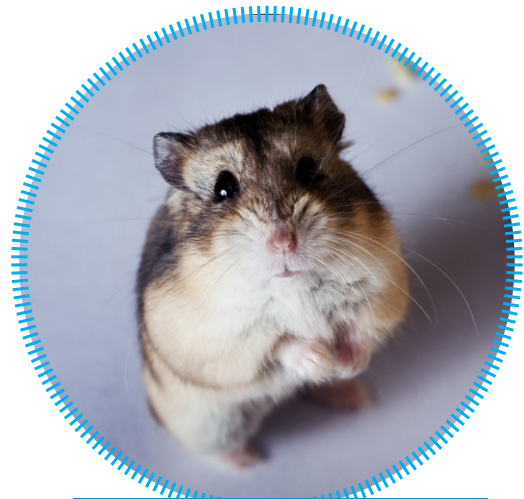
Een ander knaagdier is de hamster. Er zijn eigenlijk twee soorten hamsters als huisdier, de Syrische of goudhamster en de Russische dwerghamster. Beide soorten zijn solitair, ze hebben dus geen soortgenootjes nodig. In het wild wonen ze op woestijnachtige

vlakten, de goudhamster in warme landen, de dwerghamster juist in hele koude gebieden. Ze hebben daar hun eigen territorium, met een holletje, wat ze fel beschermen. Als een hamster een andere hamster tegenkomt zal hij boos worden en hem wegjagen.

Hamsters zijn nachtdieren. Dat betekent dat ze de hele dag slapen en 's avonds wakker worden. Handig, want zo zijn ze minder zichtbaar voor roofdieren. Bovendien is het overdag in de woestijn heel warm.

Goudhamster

Russische dwerghamster

Goed!

Rat:

Voor een rat is het belangrijk een grote kooi te hebben met speeltjes zodat hij kan klimmen en spelen. Verder moet hij natuurlijk altijd iets hebben om op te knagen. Het allerbelangrijkste voor een rat zijn soortgenootjes.

Muizen:

Houden net als ratten van spelen en klimmen en hebben ook soortgenootjes nodig om blij te blijven. Ook muizen hebben een hoop ruimte nodig en vooral een plekje om veilig te slapen is heel belangrijk.

Hamsters:

Hamsters zijn het actiefst als het donker wordt, dan worden ze wakker en gaan ze rennen, graven en klimmen. Hamsters leven graag alleen.

Let op!

- Pak een rat of muis nooit op aan zijn staart, dat doet hem heel erg zeer en kan zijn staart beschadigen.
- Een looprad voor je rat of muis lijkt misschien heel handig, maar hun staart kan er tussen komen, wat heel veel pijn veroorzaakt. Geen rad dus.
- Muizen en hamsters kunnen zich heel erg plat maken en glijpen zo tussen tralies en onder deuren door! Ze kunnen al door een ruimte van een halve centimeter!
- Je mag een slapende hamster nooit wakker maken. Als je een hamster overdag wakker maakt, wordt hij daar heel boos en gestrest van.
- Voor hamsters, ratten en muizen zijn er speciale ballen te koop waarin ze los over de vloer kunnen rennen. Eigenlijk zijn die helemaal niet leuk voor de beestjes. Ze botsen overal tegenaan en slaan soms over de kop. Ze zitten in een kleine ruimte en raken in paniek omdat ze zich niet kunnen verstoppen.

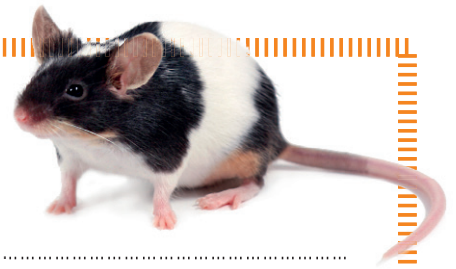
DOEN:

Bespreek het volgende met een paar kinderen in je klas: waarom zijn hamsters eigenlijk geen goed huisdier? Waar zou je allemaal aan moeten denken als je een knaagdier moet verzorgen?

WERKBLAD

Eigenlijk zijn hamsters en muizen veel minder geschikt als huisdier. Noem 5 redenen waarom een hamster of muis een minder geschikt huisdier is:

- 1 .....
- 2 .....
- 3 .....
- 4 .....
- 5 .....

Je mag van je ouders een rat als huisdier hebben. Maak een lijstje met dingen die je allemaal voor je rat wilt kopen. Houd rekening met wat het dier nodig heeft.

Een testje Wat weet jij van ratten, muizen en hamsters?

• **Hamsters leven in:**

- de woestijn het bos de stad

• **Muizen houden van:**

- graven klimmen zwemmen

• **Ratten kunnen hier doorheen knagen:**

- beton metaal plastic

• **Hamsters zijn:**

- nachtdieren heel speels lui

• **Muizen en ratten gebruiken hun staart om:**

- te balanceren zich vast te houden
 te flirten

• **De tanden van knaagdieren:**

- gaan nooit stuk blijven maar groeien
 zijn heel wit

ANTWOORDEN LESBRIEF 1: KNAAGDIEREN

Eigenlijk zijn hamsters en muizen veel minder geschikt als huisdier dan ratten. Noem 5 redenen waarom een hamster of muis een minder geschikt huisdier is. Bijvoorbeeld:

Hamsters

- Slapen overdag
- Mogen niet wakker gemaakt worden
- Hebben de neiging om te bijten
- Zijn niet speels
- Houden er niet van om opgepakt te worden
- Zijn klein en kwetsbaar
- Kunnen niet goed tegen stress (ongeschikt om mee te spelen)
- Kunnen niet goed tegen kou, tocht en vocht
- Ontsnappen snel

Muizen

- Zijn heel actief, maar klein en snel. Ze ontsnappen daardoor vaak en raken makkelijk zoek.
- Worden nooit echt tam, blijven wild gedrag vertonen
- Kruipten overal in, raken in kleine ruimtes in paniek en bijten.
- Zijn klein en kwetsbaar
- Snel gestrest
- Hebben veel aandacht en verzorging nodig

De kleine knaagdieren zijn niet geschikt voor kinderen omdat er weinig met ze gespeeld en geknuffeld kan worden. Ook hebben ze de neiging te bijten. Bij het oppakken zijn kinderen vaak te ruw en doen ze de diertjes zeer. Ook veroorzaakt het spelen met deze kleine knagers de diertjes veel stress omdat ze niet tam worden.

Je mag van je ouders een rat als huisdier houden. Maak een lijstje met dingen die je allemaal voor je rat wilt kopen en wat hij nodig heeft.

- Een grote kooi
- Een vriendje
- Zaagsel en stro
- Een slaaphokje
- Speeltjes
- Klimspeeltjes
- Rattenvoer
- Drinkflesje
- Boekje over de verzorging
- Een tak of een ander knaagvoorwerp (geen knaagsteen, daar zit vaak te veel zout in)

Een testje: Wat weet jij van ratten, muizen en hamsters?

• Hamsters leven in:

- de woestijn het bos de stad

• Muizen houden van:

- graven klimmen zwemmen

• Ratten kunnen hier doorheen knagen:

- beton metaal plastic

• Hamsters zijn:

- nachtdieren heel speels lui

• Muizen en ratten gebruiken hun staart om:

- te balanceren zich vast te houden
 te flirten

• De tanden van knaagdieren:

- gaan nooit stuk blijven maar groeien
 zijn heel wit

Goudhamsters komen uit Syrië (Turkije) en dwerghamsters uit Rusland (Siberië)

Muizen klimmen en klauteren overal op en onder.

Ratten hebben hele sterke tanden. Als ze gevangen zitten, kunnen ze in hun paniek bijna overal doorheen knagen, ook door elektriciteitsdraden.

Hamsters zijn als woestijndieren in de schemer en 's nachts het meest actief. Dwerghamsters zijn soms overdag actief, maar vooral bij schemer.

Ratten en muizen gebruiken hun lange, wendbare staart om zichzelf stabiel te houden als ze over dunne randen klimmen en klauteren. zoals een koorddanser een stok gebruikt.

De tanden van knaagdieren zijn geel, als ze niet genoeg kunnen knagen, of als de tanden scheef groeien, kan dat nare wonden in de bek veroorzaken.